

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030

Rok akademicki 2028/2029

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologiczne aspekty rewalidacji osób z niepełnosprawnością
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Małgorzata Marmola

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	15	30	-	-	-	-	-	-	4

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): EGZAMIN****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu:**

C1	Przybliżenie studentom problemów i zadań psychologii rewalidacji.
----	---

C2	Zwrócenie uwagi na złożoność czynników warunkujących efektywną rehabilitację.
C3	Omówienie mechanizmów adaptacyjnych w związku z niepełnosprawnością.
C4	Zaznajomienie studentów z formami oddziaływań psychologicznych wobec osób z niepełnosprawnością.
C5	Zachęcenie słuchaczy do dalszego samokształcenia w zakresie psychologicznych aspektów rewalidacji osób z niepełnosprawnością.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	posiada pogłębioną i szczegółową wiedzę odnośnie uwarunkowań trudności w sferze psychicznej, czynników utrudniających rozwój osób z niepełnosprawnością w celu optymalizacji oddziaływań terapeutycznych	K_W12
EK_02	posiada pogłębioną wiedzę na temat instytucji pomocowych dla osób z niepełnosprawnością, które wspierają je we wszechstronnym rozwoju i oferują różne formy opieki, diagnozy i terapii.	K_W17
EK_03	posiada pogłębioną wiedzę odnośnie funkcjonowania społecznego osób z niepełnosprawnością w różnych środowiskach oraz czynników sprzyjających adaptacji do określonych sytuacji	K_W07 K_W12
EK_04	ma pogłębioną wiedzę odnośnie zasad orzecznictwa i planowania ścieżek edukacyjnych dla osób z różnego typu dysfunkcjami	K_W23
EK_05	wykorzystuje posiadane umiejętności i wiedzę z zakresu psychologii rewalidacji w pracy z osobami z niepełnosprawnością, właściwie interpretując określone zachowanie tych osób w różnych sytuacjach	K_U02
EK_06	dobiera właściwe narzędzia do diagnozy sytuacji osób z niepełnosprawnością oraz efektywne metody wsparcia psychologicznego dzieci i dorosłych z różnego typu deficytami	K_U06
EK_07	umiejętnie wspiera w rozwiązywaniu problemów natury psychicznej osoby z niepełnosprawnością, będące w różnym wieku oraz prognozuje konsekwencje różnych działań	K_U11 K_U25
EK_08	jest gotowy do podjęcia psychologicznych działań wspierających na rzecz osób z niepełnosprawnością i współpracy z instytucjami pomocowymi wykorzystując swoje umiejętności i kompetencje osobiste i społeczne	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Psychologiczne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością. Rewalidacja a rehabilitacja- wyjaśnienie podstawowych pojęć.

Indywidualne i środowiskowe uwarunkowania adaptacji osób do niepełnosprawności.
Rodzina a radzenie sobie z niepełnosprawnością.
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością a współpraca z rodziną.
Czynniki psychospołeczne utrudniające efektywną rewalidację.
Osobowość a efektywność rewalidacji.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością.
Specyfika niepełnosprawności a motywacja do zmian.
Rola środowiska rodzinnego w przełamywaniu trudności związanych z niepełnosprawnością.
Formy wsparcia psychologicznego systemów rodzinnych z osobą niepełnosprawną.
Diagnoza psychospołecznego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością.
Specyfika oddziaływań terapeutycznych a problemy psychologiczne osób z niepełnosprawnością. Radzenie sobie z odrzuceniem.
Budowanie tożsamości przez osoby z niepełnosprawnością.
Role społeczne a specyfika niepełnosprawności. Przekraczanie barier psychologicznych.
Psychologiczne problemy aktywizacji zawodowej.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (studium przypadku, dyskusja, burza mózgów).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	egzamin	w, ćw
EK_02	Kolokwium, egzamin	w, ćw
EK_03	Kolokwium, egzamin	w, ćw
EK_04	Kolokwium, egzamin	w, ćw
EK_05	praca pisemna	ćw
EK_06	praca pisemna, obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw
EK_07	praca pisemna, obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw
EK_08	obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie ćwiczeń: aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa pracy pisemnej: opracowanie i przeprowadzenie wywiadu z osobą z niepełnosprawnością na temat czynników utrudniających efektywną rehabilitację, diagnoza psychospołecznego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością oraz kolokwium zaliczeniowe.

Egzamin: test obejmujący wiedzę z wykładów i ćwiczeń:

Ocena wg skali:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy

z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi

niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi

błędami)

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów:	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: -udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do zajęć	20
- przygotowanie do zaliczenia;	20
- przygotowanie pracy pisemnej:	13
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Kowalik, S. (2007). Osoby niepełnosprawne i psychologiczne aspekty ich rehabilitacji. (W:) H. Sęk (red.). *Psychologia kliniczna*, T. 2. Warszawa: PWN.

Kowalik, S. (2018). *Stosowana psychologia rehabilitacji*. Warszawa: Scholar.

Liberska, H. (red.) (2011). *Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym. Możliwości i ograniczenia rozwoju*. Warszawa: Difin.

Panasiuk, M., Patyk, K. (2017). *Wsparcie młodzieży i dorosłych ze spektrum autyzmu*. Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca:

Kościelska, M. (2004). *Niechciana seksualność*. Warszawa: Wydawnictwo Jacek Santorski.

Fajfer-Kruczek, I. (2015). *Wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytet Śląski.

Kopańska, M., Ochojska, D. et.al. (2022). Selected methods of therapeutic interactions with people with mild symptoms of autism spectrum disorder. *Frontiers in Psychiatry*, 13, 942218.

Ochojska, D., Pasternak, J. (2021). Diagnostic errors in autism spectrum disorder and their consequences - case studies (Błędy diagnostyczne w zaburzeniach ze spektrum autyzmu i ich konsekwencje – raport z badań pilotażowych wśród rodziców dzieci z błędną diagnozą autyzmu). *Psychiatria Polska*, 55(4), 787–799.

Winczura B., Cytowska, B. (2014). *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.

Zabłocki, K. (1999). *Dziecko niepełnosprawne, jego rodzina i edukacja*. Warszawa: Wyd. Akad. „Żak”.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej